

NEDSLAGET

UPPTÄCK DRYCKESLANDET SVERIGE

Nu börjar Sverige bli ett vinland att räkna med i norra Europa. Allt fler tar emot besök och ger dig en chans att uppleva en svensk vingård på nära håll. I vår stora semesterguide listar vi de 25 bästa vingårdarna och tipsar om bryggerier och brännerier värda en utflykt.

TEXT MIKAEL MÖLSTAD

KULLBERGS VINGÅRD. FOTO JANUS LÅNGHORN

»

ALLT OM VIN | NR 7 2020 13

Sveriges framtid som vinland ser ljusare ut än på länge – trots andra kriser. Nyfikenheten och kunskapen bland vinintresserade svenskar har ökat enormt de senaste åren och bland vinproducenter satsas det stort på nya vingårdar, vinerier och besöksanläggningar. Kort sagt: svenskt vin ligger helt rätt i trend när vi nu ska semestra hemma och gärna äta och dricka mer av de som är producerat inom våra gränser.

Långt över hundra är dock fortfarande på hobbynivå – i stort bara vingårdar i den egna trädgården. Men även där är det allt fler som tar stora steg för att bli större och bättre – eller sälja till dem som har mer resurser. Totalt finns ett trettiotal vinproducenter med professionell inriktning och av dem ett tiotal som har en lönsam verksamhet där vinproduktionen ofta samsas med servering och boende.

Flest vinproducenter finns av klimatskäl i Skåne – nästan uteslutande längs kusterna. Men några satsar även längre norrut längs Hallandskusten upp mot Göteborg. Även Blekinge, Öland och Gotland lockar nya vinodlande entusiaster. Längre in i landet och längre norrut blir det problematiskt även om det finns ett par lyckosamma anläggningar i Östergötland och Södermanland.

En viktig del av framgången för vinodlingar på våra breddgrader är så kallade Piwi-druvor – en tysk förkortning för druvor som är motståndskraftiga för svampangrepp. Exempel på druvor är solaris, souvignier gris, muscaris och cabernet cortis.

Inom den svenska turistnäringen är vingårdsturer och vinprovning på vinerier ett välkommet tillskott i den svenska upplevelseindustrin. På vingårdarna är detta en mycket positiv del av verksamheten – ännu gladare miner hade det blivit om gårdsförsäljning också blivit tillåten.

Följ med Allt om Vin på en tur bland svenska vingårdar i vår stora guide.

25 trevliga vingårdar

1. ÅSTAD VINGÅRD, TVÅAKER, HALLAND

Spektakulär anläggning med vingård två mil österut från Varberg. Även vingårdar vid kusten – totalt sex hektar. Högklassig restaurang, kallad Ång, med närodlade råvaror samt hotell med fantastisk spaanläggning. Specialiserad på mousserande vin enligt champagnemetoden på druvan solaris. Deras vinkonsult är Lars Torstenson.

Besök: Öppet alla dagar från 29 juni till 16 augusti. Daglig vinprovning. Vingårdsvisning fyra gånger per dag. Förboka helst.
Mer info: astadvingard.se

2. THORA VINGÅRD, BJÄREHALVÖN, SKÅNE

Ny spännande vingårdssatsning med eget vineri mellan Torekov och Hovs Hallar längst ut på Bjärehalvön. Består i dag av en ung vingård vid kusten och en mer etablerad inåt landet. Totalt 13 000 vinstöckar främst planterade med pinot noir och solaris. Satsar stort mot framtiden med kalifornisk vinmakare.

Besök: Flexibla besök med guidning och möjlighet till provsmakning. Förbokas via mejl hello@thoravingard.com.
Mer info: thoravingard.com

3. VEJBY VINGÅRD, BJÄREHALVÖN, SKÅNE

En personlig vingårdsskapelse full av upplevelser skapad av arkitekten Jeppe Appelin på södra Bjärehalvöns slättmark. I den lilla vingården växer bara blå druvor i en jord med sten från Hallandsåsen. De röda vinerna är kreativa och karaktärsfulla i olika stilar. Satsar nu på gammaldags rödviner i en nybyggd georgisk vinkällare med nedgrävda äkta vinkärl av modell qevri.

Besök: Öppet varje dag från kl 12 med vingårdsvisning och vinprovningar. Även matservering och Winemaker's Dinner.
Adress: Västra Ljungbyvägen 319, Vejbystrand.
Mer info: vejbyvingaard.com

4. ARILDS VINGÅRD, KULLAHALVÖN, SKÅNE

Har vuxit mer eller mindre organiskt i närmare femton år och är nu Sveriges största vingård med tjugo hektar i olika lägen på Kullahalvön. Gör många typer av viner: både torra vita, mousserande och

Åstad vingård gör mousserande vin på druvan solaris.

Vejby vingård satsar stort inför framtiden.

Arilds vingård är nu den största i Sverige.

NEDSLAGET

söta. Även grappa. Charmigt besök med stor populär restaurang – även hotell och glamping i vingården.

Besök: Dagligen från midsommar till mitten av augusti. Vingårdsvisning och provsmakning kl 17. Restaurang med gårdens viner. **Adress:** Lilla vägen 71, Arild.

Mer info: arildsvingard.se

5. KULLABERGS VINGÅRD, KULLAHALVÖN, SKÅNE

En av Sveriges mest ambitiösa vinsatsningar mellan BBQ-stället Holy Smoke och den gamla möllan i Bräcke nära Krappertups Slott. Har nu fjorton hektar vingårdar med främst solaris och sauvignier gris som ger torrt vitt och mousserande. Bland dem prisbelönta Immelen. Även rosé, orange vin och ädeldestillat. Satsar på nytt stort vineri och även produktion av bourbonwhisky.

Besök: Dagligen från midsommar till mitten av augusti. Vingårdsvisning och provsmakning i egen servering. Se webb för tider och förbokning.

Adress: Lyckerisvägen 52, Nyhamnsläge.
Mer info: kullabergs.se

6. LOTTENLUND ESTATE, HELSINGBORG, SKÅNE

Stilig egendom bland vita staket för häst-hagar mellan Allerum och Helsingborg – nära Sofiero Slott. Fyra hektar vingård med främst solaris och muscaris. Kring den vackra kulinariska trädgården finns även äppelträd och honungsbin som ger must och honung.

Besök: Öppet för olika vingårdsvandringar med vinprovning och matchande smakbitar. Måste förbokas – se webb.

Adress: Lottenlundsvägen 8, Helsingborg.
Mer info: lottenlundestate.se

7. FRILLESTADS VINGÅRD, HELSINGBORG, SKÅNE

Liten, ambitiös och vacker vingård på kullarna öster om Helsingborg. Odla druvorna bolero, johanniter, rondo och solaris. Gör vitt, rött och orange vin.

Besök: Öppet för provning och vingårdsvandring från juli till mitten av augusti kl 13-19. Bokas via info@frillestad.com.

Adress: Rycketoftavägen 37, Påarp.
Mer info: frillestad.com

8. FLYINGE VINGÅRD, LUND, SKÅNE

Flyinge Kungsgård nordöst om Lund är Sveriges hästcentrum – med anor sedan medeltiden. I framtiden kommer det bli känt även för sina viner. På vingården vid Flyingeby produceras vinet Pegasus men också bubbel och orange vin från tiotusen stockar främst på druvan solaris.

Besök: Öppet för vinprovning och vingårdsbesök kl 17-20 varje torsdag efter midsommar. Övrig tid, förboka via mejl.
Adress: Fredhem, Flyinge.

Mer info: flyingevingard.com

9. VINGÅRDEN I KLAGSHAMN, MALMÖ, SKÅNE

En av Sveriges första vingårdar vid kusten söder om Malmö. Idag görs några av Sveriges mest beundrade och premierade viner här tack vare vinestorn Murre Sofrakis. På två hektar växer främst solaris – en mindre del är rondo, cabernet cortis och fruhburgunder. Gör både vitt och skalmacererat orange vin.

Besök: Arrangerar vingårdsbesök för förbokade sällskap till mitten av augusti. Ring eller mejla – se webb.

Adress: Möllevägen 31, Klagshamn.
Mer info: vingardeniklagshamn.se

10. HÄLLÅKRA VINGÅRD, ANDERSLÖV, SKÅNE

På de böljande sydslutningarna mellan Smygehuk och Anderslöv breder Hällåkras vingårdar ut sig. Från de sju hektaren produceras prisbelönta röda, vita, mousserande och söta viner. Ytterligare femton hektar ska nu planteras. Stilig besöksanläggning med många möjligheter till aktiviteter.

Besök: Lördag-söndag kl 11-16 för vingårdsvisning med provsmakning. Sommaröppet på vinoteket med mat- och smakprovning. Picknickkorgar kan förbokas. Se webb för övriga öppettider i sommar.

Adress: Hällåkravägen 47, Anderslöv.
Mer info: hallakra.com

11. SNÅRESTAD VINGÅRD, YSTAD, SKÅNE

Liten ambitiös vinproduktion på egen gård väster om Ystad. Eget vineri och flera belönade viner på främst solaris. Gör även orange vin.

Besök: Besök kan förbokas hela sommaren. Se webb.

Adress: Snårestad Lyckeväg 121-26, Ystad.
Mer info: snarestadvin.se

12. KÖPINGSBERGS VINGÅRD, ÖSTERLEN, SKÅNE

Vacker vinanläggning nära havet på södra Österlen vid natursköna Hammars backar. Vingårdarna på tre hektar är planterade med pinot auxerrois och solaris. Druvorna är grunden till gårdens mousserande vin enligt champagnemetoden. Vinerna ligger länge på jästfällningen – 2020 är årgång 2014 aktuell.

Besök: Vinbonden själv, Carl-Otto, gör vingårdsturer med provsmakning hela sommaren efter förbokning. Se webb.

Adress: Köpingsbergsvägen 183, Köpingsbro.
Mer info: kopingsberg.se

>>

13. ÖSTERLENVIN, ÖSTERLEN, SKÅNE

Liten trevlig vingård kring en Skånegård nära Österlens hörna – Sandhammaren. Odla främst solaris och rondo som ger vinerna Per Ols Vida och Per Ols Råsa.

Besök: Öppet för gruppbesök med vingårdsvandring och provsmakning.

Se webb. **Adress:** Hagestad Mossaväg 4, Löderup.

Mer info: osterlenvin.se

14. SKEPPARPS VINGÅRD, ÖSTERLEN, SKÅNE

Vid Brösarps backar ner mot Haväng norr om Kivik har vingårdarna naturliga sluttningar mot söder. Här ligger trevliga Skepparp med fyra hektar odlingar av bland annat solaris, rondo och cabernet cortis som ger vitt och rosé. Gör även ett populärt mousserande vin enligt champagne-metoden. Även flaskjäst cider tack vare att ägaren är en av äppelfamiljen Åkesson.

Besök: Vingårdsvisning med provsmakning på onsdagar hela sommaren – efter förbokning. Stör svensk vinfestival i slutet av juli. Se webb för årets event.

Adress: Skepparp 1041, Kivik.

Mer info: skepparpsvingard.se

15. ÅHUS VINGÅRD, SKÅNE

En av Sveriges större vinanläggningar som gör vin även åt andra odlare. Deras en hektar stora vingård samägs av 120 personer. Där växer främst solaris, phoenix, rondo och leon millot som ger vitt, rött och rosé. Även restaurang bredvid vingården.

Besök: Öppet för gruppbesök med vingårdsvandring och provsmakning. Bokas via webb.

Adress: Yngsjövägen 226-25, Åhus.

Mer info: vingarden.nu

16. FREDHOLMS VINGÅRD, HÄSSLEHOLM, SKÅNE

Charmig liten vingård i Tyringe tio kilometer väster om Hässleholm. Odlingarna består av 1300 vinstockar med rondo, siramé och solaris som ger vitt och rosé. Kända för prisbelönta vinet Elsa.

Besök: Erbjuder vingårdsguidning och fika hela sommaren. Förbokas via info@fredholmsvin.se. Augustenborgsvägen 20, Tyringe.

Mer info: fredholmsvin.se

17. VINGÅRDEN STORA BORÅKRA, KARLSKRONA, BLEKINGE

Den magnifika egendomen Stora Boråkra med sina fyrtiofem hektar jordbruk ligger bara några kilometer norr om Karlskrona. I vingården framför mangårdsbyggnaden växer 4000 stockar solaris som ger vitt, mousserande (gjort enligt champagne-metoden). Vissa år görs även rosé. Även vingårdsgrappa.

Besök: Öppet för visning och provsmak-

ning vissa dagar i sommar. Personliga visningar för större sällskap. Boka via webbformulär.

Adress: Stora Boråkra, Karlskrona.

Mer info: storaborakra.se

18. STORA HORNS VINGÅRD, KARLSKRONA, BLEKINGE

Spännande satsning vid en gammal gård på ön Hasslö i Karlskrona skärgård. Just nu 1700 stockar av fruhburgunder som ger rosé och ekfatslagrat rött samt solaris för vitt. Vingården utökas kontinuerligt.

Besök: Vingårdsvandring med provning enligt bestämda tider – eller alla tider för större grupper. Se webb.

Adress: Trekantsvägen 3, Hasslö.

Mer info: storahorn.se

19. WANNBORG VINGÅRD, KÖPINGSSVIK, ÖLAND

Den första kommersiella vingården på Öland – tio kilometer norr om Borgholm. Den gamla mjölgården är i dag både restaurang, vineri. Där finns även ett eget gårdsbränneri. I vingården växer tio olika druvsorter. Mest kända är rondo för rosé, leon millot och fruhburgunder för rött samt solaris för vitt.

Besök: Spontanbesök med vingårdsprovenad och provsmakning två eftermiddagar i veckan. Se webb. Caféserving öppen vardagar dagtid. Även boende.

Adress: Övra Vannborga by, Köpingsvik.

Mer info: wannborga.se

20. HÅKS VINGÅRD, MÖRBYLÅNGA, ÖLAND

Vid den gamla gården strax söder om Mörbylånga odlas druvor sedan 2001. Vingården ligger ner mot Kalmarsund på gammal havsbotten. De 4000 stockarna är främst leon millot och rondo samt 1000 av solaris. Vinerna från det egna vineriet bär det vackra namnet Under Ölands Sol.

Besök: Guidning av vingård och vineri förbokas via mejl: eva@haksgard.se.

Adress: Beteby 111, Mörbylånga.

Mer info: Mörbylångahaksgard.se

21. GUTE VINGÅRD, HAVDHEN, GOTLAND

En av Sveriges första kommersiella vingårdar med vineri och destillationsanläggning. Ligger vid Havdhem på södra delen av ön. I vingården med 1600 stockar växer solaris, phoenix och rondo. Mest kända vin är Hablingbo rosé och en vit cuvée.

Besök: Guidning och provningar vardagar 1 juli till 7 augusti kl 16. Övriga tider öppet för grupper. Se webb.

Adress: Hablingbo Hallbjäns 861, Havdhem.

Mer info: gutevin.se

Köpingsbergs vingård ligger nära havet.

Hällåkra har en stilig besöksanläggning.

Österlenvin odlar främst druvorna solaris och rondo.

NEDSLAGET

Norr om Kivik hittar vi Skepparps vingård.

Stora Boråkra är på en magnifik egendom.

Emma Serner och Andrea Guerra på Långmyre vineri.

Niclas och Anna Albinsson på Särtsöga gör en unik satsning på mousserande vin.

22. LÅNGMYRE VINERI, BURGVIK, GOTLAND

Gotlands mest ambitiösa vinsatsning planterade vid Burgsvik på halvön Sudret. Druvorna är italienska: den gröna fleurtaï och den blå merlot kanthus. Första skörd 2020 och första vin klart påskan 2021.

Besök: Guidade turer hela sommaren med provning av viner de gillar hos lokala restauranger. För tider och bokning se webb.

Adress: Hamra Långmyre, Burgsvik.

Mer info: langmyre.se

23. SÄRTSHÖGA VINGÅRD, VÄDERSTAD, ÖSTERGÖTLAND

Unik satsning på mousserande viner enligt champagnemetoden med druvan solaris. Sedan 2012 har paret Albinsson tålmodigt byggt upp en verksamhet med vingård, vineri, restaurang och övernattningsrum. Gör även must och cider.

Besök: Vingårdsguidning och smakprovning varje dag kl 16. Gårdsrestaurang öppen från kl 18. Från midsommar till början av augusti.

Adress: Särthöga Lillgård, Väderstad.

Mer info: sartshogavingard.se

24. BLAXSTA VINGÅRD, FLEN, SÖRMÖLAND

En av världens nordligaste kommersiella vingårdar med merlot och chardonnay-druvor. Pionjär i Sverige med söta ice wines på druvan vidal. Den stora charmiga gården är som en liten by som kretsar kring djur, natur och dryck. De föder bland annat upp lamm, ankor, vaktlar och pärlhöns. Även egen köksträdgård med över tvåhundra olika växter. Restaurang Blacke är en av Sörmlands toppkrogar.

Besök: Visning och provning dagligen kl 14 och kl 18 från juni till mitten av augusti. Vinbaren öppnar kl 15. Restaurang och hotell öppet året runt.

Adress: Blackstaby Gård, Flen.

Mer info: blaxstawine.se

25. IDUNN NORSJÖ WINE, NORSJÖ, VÄSTERBOTTEN

I Skelleftetrakten växer inga druvor. Men det finns desto mer av vildvuxna blåbär och lingon. Efter många försök och misstag har Idunn Norsjö Wine lyckats producera svenska bärviner med hjälp av expertis från Kanada. Deras torra blåbärsvin Rålund håller världsklass. De gör även det torra, uppmärksammade, lingonvinet Bergsskär.

Besök: Guidade turer med vinprovning måndag-lördag kl 10-17 efter förbokning via webb.

Adress: Algotsvägen 5, Norsjö.

Mer info: idunnwine.se

De flesta av Sveriges vingårdar finns i Skåne. På kartan ser du de största och bästa.

»